

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИКА УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ. ЧАСТИНА 6»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014.02
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МОВА І ЛІТЕРАТУРА (АНГЛІЙСЬКА))

ЛУЦЬК, 2023

УДК 811.111(072)

М54

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни «Практика усного і писемного мовлення. Частина б» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)) / М.М. Кабанець, О.В. Золотарьова, Г.В. Піскурська, А.Є. Скирда. – Луцьк : ДонНТУ, 2023. – 24 с.

Методичні рекомендації містять теоретичний матеріал та практичні завдання до проведення практичних занять та організації самостійної роботи дисципліни «Практика усного і писемного мовлення. Частина б» для студентів 3 курсу нормативної форми навчання та 2 курсу прискореної форми навчання (денна та заочна) спеціальності 014.02 Середня освіта Мова і література (англійська)). Подання матеріалів, зміст та характер вправ ґрунтується на новітніх методичних розробках, опублікованих за кордоном і в мережі Інтернет. Вправи рекомендовані як основний матеріал курсу для їх використання студентами на практичних заняттях в аудиторії та самостійно під час підготовки до аудиторних занять або іспитів.

Укладачі: Кабанець М. М., доктор пед. н., професор зав. каф. мовної підготовки,

Золотарьова О. В., к. пед. н., доцент, доцент каф. мовної підготовки,
Піскурська Г. В., к. пед. н., доцент, доцент каф. мовної підготовки,
Скирда А. Є., к. пед. н., доцент, доцент каф. мовної підготовки,

Рецензент: Клименко Н. Б., к.філол. н., доцент, доцент кафедри мовної підготовки,

Відповідальний за випуск: Кабанець М. М., доктор пед. наук, професор, завідувач кафедри мовної підготовки,

Затверджено навчально–методичним відділом ДонНТУ,

протокол №3 від 29.12. 2022 р.

Розглянуто на засіданні кафедри мовної підготовки,

протокол № 11 від 05.12.2022 р.

© ДонНТУ, 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Тема 1. History	5
Тема 2. War and peace	8
Тема 3. Global problems	11
Тема 4. Education	13
Тема 5. Environmental problem	17
Тема 6. Health and medicine	20
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	23

ВСТУП

Практика усного та писемного мовлення є однією з основних дисциплін, яка вивчається в університеті на денній та заочній формах навчання спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)), що зумовлено професійною значущістю знань, вмінь та навичок з практики мовлення як фахової дисципліни. Навчання іноземної мови носить професійно орієнтований характер, тому його мета і зміст дисципліни визначаються в першу чергу професійними, комунікативними та пізнавальними потребами майбутнього фахівця з англійської мови. Оволодіння англійською мовою розглядається як надбання студентами ряду компетенцій, необхідних для фахівця з англійської мови для його подальшого професійного зростання. Оволодіння комунікативною компетенцією здійснюється у відповідності до основних положень теорії мовленнєвої діяльності та комунікації, мовний матеріал розглядається як засіб реалізації відповідного виду мовленнєвої діяльності, при його відборі використовується функціонально-комунікативний підхід і весь курс «Практика усного та писемного мовлення» носить комунікативно орієнтований характер. Курс дисципліни «Практика усного та писемного мовлення» в поєднанні з іншими практичними та теоретичними курсами, передбаченими навчальним планом, має забезпечити всебічну підготовку фахівця з англійської мови, закласти основу для подальшого професійно зорієнтованого удосконалення володіння цією мовою.

ТЕМА 1. History: since the dawn of civilisation

1. Ознайомтеся з матеріалом за темою 1.

Archaeologists patiently work among the remains of past civilisations, trying to understand once-powerful vast empires, kingdoms and dynasties. Since the dawn of civilisation, societies have recorded the reigns of kings and emperors, the fate of their heirs and successors and major events such as coronations, wars and conquests. All this can be recorded in manuscripts or on stone tablets. When an heir succeeds to the throne and is crowned, we usually learn how long he/she reigns. Meanwhile, the lives of the ordinary people, the peasants and labourers, the pattern of their days, the migrations of social groups, often go unrecorded, and archaeologists and historians have a tougher task in interpreting whatever shreds of evidence remain. But for many, this is the real history and archaeology, the true key to our past.

Historical eras

In ancient Egypt, *the Bronze Age* began about 5,000 years ago. [період, коли метали мідь і олово почали використовувати для виготовлення зброї, знарядь праці тощо; ми також говоримо про *the Stone Age, the Iron Age*] Life in *medieval* times was hard. [of or from *the European Middle Ages*, i.e. 1000–1500 AD] I love the great *Renaissance* art of Italy. [період нового зростання інтересу та активності в мистецтві, особливо в Європі в 14-16 століттях] Magnificent architecture and works of art were created in Central America in the *pre-colonial* era. [період до прибуття європейців у великих кількостях і захоплення влади; опп. = *post-colonial*]

Military history

infantry: солдати піші (незліченні)

cavalry: солдати на конях (незліченні)

armour: металевий захисний одяг, який носять солдати

chariot: двоколісний транспортний засіб, який тягне кінь і використовувався в давнину для перегонів і війни

galleon: великий вітрильний корабель із трьома або чотирма щоглами, використовувався в 15-18 століттях

People

warlord: воєначальник, який контролює країну або, частіше, територію в країні

slave: особа, якою законно володіє хтось інший і яка має працювати на них (іменник = slavery)

ruler: leader of a country

explorer: той, хто подорожує місцями, які, як вважають, ніхто ніколи не відвідував, щоб дізнатися, що там є

merchant: той, хто купує та продає речі у великих кількостях, особливо торгуючи з іншими країнами

monarch: нейтральний термін для короля або королеви (країну з королем або королевою на чолі також можна назвати *monarchy*)

the nobility: збірний термін для людей найвищого соціального рангу в суспільстві

2. Виконайте завдання за темою 1.

Exercise 1

Match the words and their definitions.

1) Archaeologists	a) period that a king, queen or emperor rules
2) empires	b) event when a king or queen receives his/her crown
3) kingdoms	c) person who is legally entitled to continue the work of someone important who has died or who has the same position as they had
4) dynasties	d) very small amounts
5) dawn	e) group of countries ruled by a single person
6) reigns	f) person who takes over from another person
7) heirs	g) person who does unskilled manual work
8) successors	h) beginning
9) coronations	i) moving from one place to another in large numbers
10) conquests	j) person who studies the material evidence of past societies
11) manuscripts	k) texts written by hand
12) peasants	l) different rulers who are all from the same family, or a period of time that a country is controlled by them
13) abourers	m) person who works on the land and earns little, usually having a low social status
14) migrations	n) individual countries ruled by a king or queen
15) shreds	o) when someone or an army defeats and takes over another country

Exercise 2

Translate the following sentences into English and guess the words:

1. Період, протягом якого хтось є королем або королевою.
2. Сім'я, яка править протягом різних поколінь.

3. Той, хто має законне право взяти владу або контролювати країну, коли хтось помирає.
4. Текст, написаний від руки.
5. Подія, коли король або королева отримує корону.
6. Кілька різних країн, якими керує одна особа.
7. Метафоричний вислів, що означає «початок» чогось.
8. Невелика кількість.
9. Історична епоха коли почалося використання міді та олова для виготовлення зброї та знарядь праці.
10. Період в історії багатьох країн до приходу європейських завойовників.

Exercise 3

Complete the table, using a dictionary if necessary. Sometimes you do not need to fill some of the boxes:

Person	Noun	Verb
	Kingdom	
emperor		
successor		
		Crown
	Conquest	
archaeologist		
	Reign	
	Labour	
		Migration
ruler		
monarch		

Exercise 4

Translate the following sentences into English:

1. Піхота йшла у похіді вже три дні.
2. Воєначальник повів своє військо в бій.
3. Дослідник намалював карту острова.
4. Моряки сіли на галеон.

5. Купець торгував з місцевими племенами.
6. Шляхта жила у великих дорогих будинках.
7. Імператор погнав колісницю з двома вороними кіньми.
8. Кавалерія галопом мчала через поле.

ТЕМА 2. War and peace

1. Ознайомтеся з матеріалом за темою 2.

Words and expressions relating to war and peace

Powerful West African rulers *waged war on* their neighbours in the 19th century. [вів війну проти]

Hostilities finally ceased after five years of bloodshed. [воєнні дії]

The invading army *besieged* the city. [атакують, оточуючи його протягом певного періоду часу (noun = *siege*)]

The patrol was *ambushed* on a remote highway. [несподівано атакували з таємних позицій (noun = *ambush*)]

The two armies signed a *truce* in 2016. [угода під час війни припинити бойові дії на певний час]

A *ceasefire* was declared in 2015. [угода між двома арміями або групами про припинення бойових дій]

A *peacekeeping force* entered the country in 2016. [нейтральні солдати, які зберігають мир у розділеному суспільстві]

International observers monitored the ceasefire. [поза конфліктом, нейтральні люди або організація] The rebels fought a long **campaign** against the dictatorship.

The *rebellion* lasted ten years before the dictator was defeated. [планова група бойових заходів] [люди, які борються проти свого уряду людей]

A *suicide bomber* killed 25 people at a military base yesterday. [особа, яка випускає вибухівку, навмисно вбиваючи себе в процесі]

Metaphors of warfare

The government is *waging war* on drink-driving.

Paparazzi are *besieging* the star's Hollywood home.

A major advertising *campaign* was planned to launch the new cosmetics range.

Several companies are *battling* to win market supremacy in sales of smartphones.

We have a major *fight on our hands* if we are to save the company from bankruptcy.

A *fleet* of bullet-proof cars followed the President's limousine. [флот зазвичай складається з великої кількості кораблів]]

2. Виконайте завдання за темою 2.

Exercise 1

Match the words and their definitions.

1) a last resort	a)intentionally becoming involved in a difficult situation to improve it or stop it from getting worse
2) diplomacy	b)using power in a cruel way over people in a country or group
3) sanctions	c)complete and total
4) weaponry	d)finding a way to end conflict and the negative feelings between groups
5) civilian casualties	e) remove somebody from power using force
6) intervention	f)official orders, such as the stopping of trade, taken against a country to make it obey international law
7) regime change	g)changing the government or leader of a country, especially by force
8) tyrannical	h)fights or arguments
9) overthrow	i)violent and cruel ending of the right or freedom to do something
10) civil war	j)feeling of intense dislike
11) unrest	k)something you do when everything else has failed
12) clashes	l)war between groups who live in the same country
13) rival	m)become greater or more serious
14) ethnic	n)organised attempt by one racial or political group to completely remove from a country or area anyone who belongs to another particular racial group, using violence to achieve this
15) escalate	p)weapons in general / of different types
16) all-out	q)disagreement or fighting between groups
17) brutal suppression	r)who compete against one another

18) ethnic cleansing	s)lack or absence of trust
19) massacres	t)activities concerning the relationships between governments
20) conflict resolution	u)the killing of large numbers of people
21) mistrust	v)national or racial
22) hatred	w)people injured or killed who are not members of the military or the police

Exercise 2

Translate the following sentences into English:

1. Коли дипломатія та економічні санкції зазнали невдачі, Кабмін проголосував за застосування військових дій.
2. Час від часу насильство між двома групами призвело до повної громадянської війни.
3. Урядові війська звинуватили у проведенні етнічних чисток шляхом страти членів ворогуючого племені.
4. Під час війни в прикордонному селі сталося масове вбивство. Близько 150 жінок і дітей було розстріляно ворожими військами.
5. Війна призвела до зміни режиму. Колишній диктатор був скинутий і змушений був тікати з країни.
6. Процес розв'язання конфлікту був успішним, і вже десять років у країні панує мир.
7. Війна завжди має бути останнім заходом, коли всі інші шляхи вивчені.
8. В результаті бомбардування було багато жертв серед цивільного населення.
9. У столиці відбулися запеклі сутички між поліцією та демонстрантами.
10. Збройні сили перекинули велику кількість озброєння на фронт, включаючи танки, артилерійські та ракетні установки.
11. Терорист-смертник під виглядом поліцейського вбив сьогодні під час нападу 15 людей.
12. ООН направила миротворчі сили, щоб тримати обидві сторони громадянської війни окремо.
13. Учора у віддаленій долині ворожі солдати потрапили в засідку на колону вантажівок.

14. Міжнародних спостерігачі спостерігали за виборами та дійшли висновку, що вони були чесними.
15. Останні десять років уряд вів війну з наркокартелями.
16. Облога міста тривала шість місяців, перш ніж ворожі війська були відкинуті.
17. Після року боїв обидві сторони погодилися припинити вогонь, щоб розпочати мирні переговори.
18. Армія вела довгу кампанію, щоб звільнити країну від ворожих сил.

ТЕМА 3. Global problems

1. Ознайомтеся з матеріалом за темою 3.

Disasters

earthquake [земля ворухиться/тремтить] **flood** [занадто багато дощу]
drought /draʊt/ [немає дощу] **volcano** /vɒl'keɪnəʊ/ [гаряча рідка порода та гази
 ллються з гори] **famine** /'fæmɪn/ [немає їжі] **landslide** [каміння та земля раптово
 рухаються вниз по схилу] **epidemic** [хвороба, що вражає велику кількість
 людей] **explosion** (наприклад, бомба)] **major accident/incident** (напр.
 авіакатастрофа) **hurricane/ tornado /typhoon/tropical storm** [violent wind/storm]
 war / civil war [громадянська війна - це війна між людьми однієї країни]
 Катастрофи, які спричинені не людьми, можна назвати **natural disasters**.

Common mistakes:

Injure is used about people. **Damage** is used about things. 200 people **were injured**.
 Many buildings **were damaged**.

Verbs connected with these words:

A volcano has **erupted** in Indonesia. Hundreds **are feared dead**. The flu epidemic
spread rapidly throughout the country. Millions are **starving** as a result of the famine.
 A big earthquake **shook** the city at noon today. The area is **suffering** its worst
 drought for many years. Civil war has **broken out** in the north of the country. A
 tornado **swept** through the islands yesterday

Words for people involved in disasters/ tragedies

The explosion resulted in 300 **casualties**. [загиблих і поранених людей]

The real victims of civil war are children left without parents. [тих, хто страждає від результатів]

There were only three survivors. All the other passengers were reported dead. [people who live through a disaster]

Thousands of refugees have crossed the border looking for food and shelter. [люди, які втекли зі своєї країни через війну чи інше лихо]

Millions of migrants enter the country each year, looking for a better life. [люди, які подорожують з однієї країни в іншу, часто для того, щоб знайти роботу]

During the battle, the dead and wounded were flown out in helicopters. [wounded: поранений у бою/зі зброї]

Diseases/ epidemics

Rabies is out of control in many parts of Asia. *Rabies* це хвороба яка може бути викликана укусом собаки, лисиці тощо, дуже серйозна

New *AIDS* unit to be opened this month. *AIDS* це синдром набутого імунodefіциту; часто викликаний статевим контактом або контактом із зараженою кров'ю

New *malaria* drug tested. *Malaria* зазвичай підхоплюється через укуси комарів.

Cholera and *typhoid* injections це захворювання, що викликають нудоту, діарею тощо, часто викликані зараженою їжею та водою.

2. Виконайте завдання за темою 3.

Exercise 1

Translate the following sentences into English and guess the name of the disasters:

1. Потік лави знищив три села.
2. Поштовх стався о 15:35 за місцевим часом.
3. Напередодні люди забили дошками магазини та будинки та залишилися вдома.
4. По всьому місту було чути стрілянину.
5. Свідки сказали, що бачили вогняну кулю, що впала з неба.
6. Людям доводилося залишатися на верхніх поверхах, а іноді й на дахах своїх будинків.
7. Земля була потріскана, а рослинність висохла.
8. Вони досить часто трапляються в цьому районі гір, і може знадобитися деякий час, щоб дороги були розчищені, особливо якщо дерева також повалені.

Exercise 2

Complete the missing items in this word-class table, using a dictionary if necessary. Sometimes you do not need to write anything.

<i>verb</i>	<i>Noun: thing or idea</i>	<i>Noun: person</i>
	Explosion	
		Survivor
Injure		
Starve		
Erupt		

Exercise 3

Translate the following sentences into English:

1. Сьогодні померло ще 50 осіб, усі вони стали жертвами голоду.
2. Понад 5 мільйонів біженців втекли від війни та шукають притулку в сусідніх країнах.
3. Це була найгірша дорожньо-транспортна пригода, яку коли-небудь бачила країна, з понад 120 жертвами.
4. А: Чи були люди, що вижили, коли корабель затонув? Б: Боюся, що ні.
5. Убиті й поранені залишилися лежати на полі бою; це була ганьба.
6. Кількість економічних мігрантів, які щорічно в'їжджають до країни, різко зросла.

ТЕМА 4. Education

1. *Ознайомтеся з матеріалом за темою 4.*

Stages in a person's education (UK system)

The youngest children start their education in a **crèche** /krefʃ/, where they mostly play but also do some early learning activities. After that, they may go to a **nursery school**. Between the ages of five and 11, children attend **primary school**, where they learn the basics of reading, writing, arithmetic, etc. For most children, secondary education begins when they enter a **comprehensive school** or a more traditional

grammar school (to which they **gain admission** by sitting an exam). The famous UK **public schools** are in fact private, fee-paying schools. Between the ages of 11 and 18, young people take a wide range of subjects in arts, sciences and technical areas. In the UK, pupils can leave school at the age of 16, although many young people choose to remain in full-time education until the age of 18. (In England it is **compulsory** for young people to continue with some form of education or training until they are 18 [they must do it], even if they also have a job.) From 16 to 18 young people may study at secondary school or at a **sixth-form college**, after which they may go on to **higher education**.

Exams and qualifications

You **take/do/sit** an exam or **resit** an exam. At schools and sixth-form colleges in the UK, students have to take formal **end-of-year exams**. At 18, a lot of students sit their **university entrance exams**, commonly referred to as 'A levels'. Students are usually given marks (e.g. 75%) or grades (e.g. A, B+, C). If you **pass** and **do well**, you get a high grade. If you fail, you don't get the minimum grade. If you **skip classes**, you'll probably do badly in the exam.

Talking about education:

common questions What's the **school-leaving age**? It's 18 in a lot of countries. At what age does **compulsory** education begin? [що ви повинні зробити згідно із законом].

An **LMS** or a **VLE** is computer system that controls all aspects of teaching and learning.

Higher education

University studies

Students who attend university in the UK start with **undergraduate studies**, which are usually the studies towards a **bachelor's degree** [перший науковий ступінь]. They follow a **programme** of different **modules** [частини університетського курсу]. They usually have to complete a certain number of **credits** each year. For example, if the students need 180 credits, they might take two modules of 60 credits each, and their **dissertation** might be worth another 60 credits. When they have **graduated** [закінчили ступінь бакалавра], students become **graduates**. If they want to continue their university education, students can begin **postgraduate studies**. The first stage of this would be a **master's degree**, and after that they can do a **PhD** (doctor of philosophy) [найвищий університетський ступінь]. Postgraduate studies require

students to specialise in a particular *field*, and they often do *research*. They usually have to write another dissertation (for a master's degree) or a *thesis* (for a PhD).

A university campus

If you visit a *university campus*, you'll see a *lecture theatre* (or a lecture hall). During lectures, students listen to a *lecturer* and take notes. Some modules have *seminars* where smaller groups discuss the subject in detail. The *academic staff* [people who teach] might also include *tutors*, who teach students individually or in small groups, in sessions called *tutorials*. Many students live *on campus* in *halls of residence* (or halls).

An *undergraduate* (student) or *undergrad* is a student studying for their bachelor's degree. A *postgraduate* (student) or *postgrad* is a student studying for their master's or a PhD. Notice that postgraduate and undergraduate can be used as nouns or adjectives.

2. Виконайте завдання за темою 4.

Exercise 1

Match the words and their definitions.

LMS	Send/give their work to teacher
VLE	using a mix of classroom and online learning
distance learning	check regularly
blended learning.	process of improving or developing
Monitor	Learning Management System
Progress	individual elements or parts of a course
Modules	without attending classes, e.g. from home
Submit	Virtual Learning Environment

Exercise 2

Translate the following sentences into English:

Емі вперше пішла до місцевої початкової школи у віці п'яти років. За рік до цього вона відвідувала дитячий садок, але батьки не віддали її до а ясла, коли вона була дуже маленькою. Коли Емі була готова продовжити навчання в середній школі, вона склала спеціальний іспит і таким чином була зарахована до місцевої гімназії. Її друзі не склали цей іспит. Як і більшість дітей, вони пішли до загально-освітньої школи. Лише кілька дітей із дуже багатих сімей

ходять до відомих приватна платних шкіл. Емі знала лише одну дівчину зі свого класу початкової школи, яка ходила до такої школи. У 16 років Емі пішла у коледж, де вона зараз вивчає англійську мову, історію та математику. Її мрія – отримати вищу освіту та стати вчителем.

Exercise 3

Match the words and their definitions.

entry requirements	a university department that deals with new applications and new students
submit your application	the period of the year during which students go to school or university
tuition fees	an organization that deals with student issues and student life on campus, and a place where students can meet
student loan	qualifications that are needed to enter a programme
Scholarship	money that students have to pay for their course
student union	give an application to people in authority so that they can study and consider it
student body	money that is given to a student to pay for a course (usually for students who are doing well at school)
Admissions	all the students in a university or college
academic year	money that a student borrows to pay for their course

Exercise 4

Translate into English and guess the word or phrase.

1. Перший науковий ступінь університету.
2. Нижній рівень післядипломної освіти.
3. Найвищий науковий ступінь університету.
4. Особа, яка навчається для здобуття першого ступеня.
5. Особа, яка закінчила перший науковий ступінь
6. Особа, яка навчається на магістратурі.
7. Особа, яка навчається у докторантурі.

Exercise 5

Translate into English and guess the word or phrase.

1. Ця бакалаврська програма триває чотири роки.
2. Для завершення року студентам потрібно 180 кредитів. 60 з них – для дисертації.
3. Через три роки ви закінчите навчання зі ступенем бакалавра.
4. Моя магістерська дисертація з сучасної англійської літератури мала 120 сторінок.
5. Доктор Льюїс досліджував поведінку дельфінів і зробив дуже важливе відкриття.
6. Люсі є експертом у галузі стародавньої історії та щойно захистила свою дисертації з грецького мистецтва.

ТЕМА 5. Environmental problems

1. Ознайомтеся з матеріалом за темою 5.

Dealing with the problems

Worldwide efforts are being made to improve the situation. Green parties and green or *ecological* policies are mainly concerned with *protecting the environment*. *Conservation* organisations are developing nature *reserves* where plants and animals are protected. Some farmers produce *organic* food, which avoids the use of harmful chemicals. More companies try to behave in a way that is *environmentally friendly* or *ecologically sound*. Societies attempt to *dispose of waste* in a more responsible way, by, for example, *recycling* as much as possible. People aim to *reduce their carbon footprint* by using cars less so that they cut down on their use of *fossil fuels*, for example.

2. Виконайте завдання за темою 5.

Exercise 1

Match the words and their definitions.

Globalisation	dangerous
acid rain	air pollution found in cities caused by a mixture of smoke, gases and chemicals
air pollution	a type of liquid that reacts chemically with other

	materials, sometimes dissolving them
global warming	the mixture of gases around the Earth
Hazardous	the fact of a country or city having too many people living in it
ozone depletion	damage caused to the air by harmful substances or waste
Smog	cutting down forest in a tropical area which receives a lot of rain
Pollution	the problem of the slow steady rise in temperature of the earth's atmosphere, caused by an increase of gases such as carbon dioxide in the air surrounding the earth
Overpopulation	types
rainforest destruction	increasing business, cultural and other contacts between countries
greenhouse effect	reduction in the ozone layer
Gases	very few in number, at risk of 14 becoming extinct
atmosphere	the process of making air, water, soil, etc. dirty
polar ice caps	rain which contains harmful chemicals as a result of burning substances such as oil and coal
climate change.	ice covering the areas at the North and South Poles
Species	dangerous
Endangered	rise in the world's temperature
Extinct	
acid	substance in a form that is neither solid nor liquid

Exercise 2

Complete the missing items in this word-class table, using a dictionary if necessary. Sometimes you do not need to write anything.

Noun	Verb	adjective	adverb
		global	
		environmental	
	Pollute		
	Destroy		
		disposable	
reduction			

Exercise 3

Translate the following questions into English and guess the answer.

1. Що сталося з динозаврами приблизно 65 мільйонів років тому?
2. Як називається особливий шар в атмосфері Землі, який допомагає захистити нашу планету?

3. Яким словом можна описати посилення контактів між країнами, що має великий вплив на сучасне життя?
4. Що викликає проблеми через те, що його важко безпечно утилізувати?
5. Що, як показали вчені, надзвичайно швидко тане на Північному та Південному полюсах?
6. Що означає хімічний символ CO₂?
7. Що відбувалося в районі Амазонки та в інших тропічних областях, таких як Індонезія та Малайзія?
8. Яка проблема є типом забруднення повітря?
9. Що може завдати шкоди рослинам чи іншим формам життя, якщо впаде на сушу чи море?
10. Прикладом чого є сибірський тигр?
11. Що спричинило вимирання багатьох рослин і тварин у річках промислових районів?
12. Як називається явище, що описує підвищення середньої температури Землі?

Exercise 4

Match words to form compound nouns:

Acid, fuel, greenhouse, disposal, carbon, change, nature, reserve, climate, party, organic, depletion, fossil, footprint, ozone, effect, green, rain, waste, food

Exercise 5

Fill in the gaps with a missing word.

1. An _____ is a person who does what they can to help protect the environment.
2. _____ items like plastic cups and paper plates are labour-saving but have a harmful effect on the environment.
3. The government says it is aiming for a significant _____ in this country's use of fossil fuels over the next ten years.
4. The company plans to _____ part of a nature reserve in order to build its new warehouses.
5. Carbon monoxide (CO) is an example of an air _____.
6. The melting of the polar ice caps will have a _____ impact on the environment.
7. Staff can _____ of all recyclable items in these green bins.
8. Air pollution may _____ the lives of people with respiratory illnesses.
9. This company is proud of its _____ friendly policies.

ТЕМА 6. Health and medicine

1. Ознайомтеся з матеріалом за темою 6.

All these noun phrases can be used with the verb have (got).

I've got ... a **sore throat** / a **temperature** [температура вище норми] / high/low **blood pressure** / **chest pains** / **backache** / **earache** / a **pain** in my side / a **rash** on my chest / a **bruise** on my leg (напр. після гри у футбол) / a **black eye** (напр. після удару в око) / a **lump** on my arm (набряк під шкірою) / **indigestion** (занадто швидко їв) / **sickness and diarrhoea** /daɪə'piə/ [розлад шлунка, який змушує вас блювати і часто потрібно ходити в туалет] / **sunburn** / a **virus**.

Verbs: My back is **aching**. I shouldn't have lifted all those heavy boxes.

My leg is **itching** - I think I've been bitten by an insect. [тобі весь час хочеться його почухати]

My hands are **trembling** after the shock of falling down. [злегка похитуючи]

I had a headache and started **shivering**. I knew it was the flu. [трясися, бо тобі холодно]

My foot **hurts** from where I knocked it against the table.

I had a cold and it took me two weeks to **get over** it. [ставати краще; більш формальний = оговтатися від цього]

Adjectives: I feel **sick** / **breathless** / **dizzy**. [голова йде обертом]

I am **depressed** / **exhausted** / **stressed**.

Other expressions: I've lost my **appetite** / **voice**.

I think I've **picked up a bug** somewhere. [infml = підхопив вірус або інфекцію]

I've **broken my wrist** / **sprained my ankle** / **dislocated** my shoulder.

She died of a **heart attack**.

He **contracted** AIDS. [infml = 'got']

My uncle **suffered a stroke**. [раптова зміна кровопостачання частини мозку, що може спричинити втрату здатності рухатися певними частинами тіла; infml = 'had']

What does the doctor prescribe?

Take a **teaspoonful** of medicine last thing at night.

We'll get the nurse to put a **bandage** on your wrist.

You'll need to have some **injections** before you go to the Amazon.

I'm afraid you're going to need an **operation**.

You'll have to have your leg put in **plaster** until the break mends.

I'm going to give you some **tablets** - take one in the morning and one at night.

2. Виконайте завдання за темою 6.

Exercise 1

Translate into English and guess the words.

1. Які проблеми можуть виникнути, якщо хтось їсть занадто швидко?
2. Які проблеми можуть виникнути, якщо хтось вдарить когось ногою під час гри у футбол?
3. Які проблеми можуть виникнути, якщо хтось вдарить когось в око?
4. Які проблеми можуть виникнути, якщо хтось їсть погану, тухлу їжу?
5. Які проблеми можуть виникнути, якщо хтось довго лежить під палючим сонцем?
6. Які проблеми можуть виникнути, якщо хтось біжить занадто швидко, щоб встигнути на автобус?

Exercise 2

Translate into English.

1. Мені наклали пов'язку на щиколотку.
2. Мені довелося зробити ін'єкції.
3. Моя рука тижнями була в гіпсі.
4. Мені довелося приймати дві чайні ложки ліків щовечора.
5. Мене негайно прооперували.
6. Я повинен приймати дві таблетки щовечора перед сном.

Exercise 3

Match the words and their definitions.

long-term	the changes to our body and mind by which we grow old
-----------	---

Consumed	dry fruits of some trees with a hard shell
fizzy	amount that is in the food
nuts	of the body
Content	make it happen more slowly
Wholemeal	eaten
Processed	improve or increase
Mental	containing all the grain, with nothing taken out
Physical	lasting a short time
short-term	reduce/take the level down
Slow	lasting a long time into the future
ageing process	make less likely that it will happen
Source	treated with chemicals to preserve the food or to add taste or colour
Lower	the place it comes from
Boost	of the mind
reduce the risk	with a lot of bubbles

Exercise 4

Match the words and their definitions.

Crutches	a type of radiation that makes possible photographs (also called 'X-rays') of hidden objects such as bones and organs in the bod
Spectacles	a small piece of transparent plastic which is worn on the surface of your eye to improve your sight
general anaesthetic	a small device put inside someone's ear to help them hear
Vision	made to replace a 13 missing arm or leg
X-rays	Long sticks that you put under your arms to help you walk after you have injured your leg or foot
contact lenses	measure ofthe strength atwhich the blood flows through the body
hearing aids	something used to make you unconscious when you have an operation, so that you do not feel any pain
pacemakers	medical operations in which a very small hole is made in a person's body to reach the organ or tissue inside
Prosthetic	medical operations using powerful narrow beams of light
laser surgery	a small device put inside someone's chest to help their heart
keyhole surgery	the ability to see
blood pressure	a more formal word for glasses

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Mann M. Destination B2 (2nd Edition) / M. Mann, S. Taylore-Knowles. – Macmillan, 2013. – 254 p.
2. McCarthy M. English Vocabulary in upper-intermediate (3rd Edition) / M. McCarthy, F. O'Dell. – Cambridge University Press, 2017. – 299 p.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни «Практика усного і писемного мовлення. Частина б» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Укладачі: Кабанець М. М., Золотарьова О. В., Піскурська Г. В., Скирда А. Є.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

43014, м. Луцьк, вул. Софії Ковалевської, 29.